

Nota van toelichting

Nummer.: 18TI012

Kerkrade, 24 april 2018

Onderwerp: Begroting 2019 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg, begroting MCC 2019 en begrotingswijzigingen 2018

Beslispunten:

1. Bij wijze van zienswijze in te stemmen met:
 - de Begroting 2019 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg en
 - de Begroting 2019 van het Meld- en Coördinatiecentrum.
2. Bij wijze van zienswijze in te stemmen met de wijzigingen in de begroting van 2018 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg om:
 - incidenteel het opleidingskostenbudget te verhogen met een bedrag van € 153.205,- en daartegenover de (bestemmings)reserve opleiden en oefenen (€ 153.205,-) te laten vrijvallen
 - en
 - een bedrag van € 500.000,- aan de egaliseringsreserve kapitaallasten te onttrekken ter dekking van het incidentele tekort van 2018.

Begrotingen 2019 Veiligheidsregio Zuid-Limburg en Meld- en Coördinatiecentrum

Begroting 2019 Veiligheidsregio Zuid-Limburg

De begroting is opgesteld conform de richtlijnen van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Daarnaast zijn de door het algemeen bestuur vastgestelde "uitgangspunten begroting 2019 en jaardocument 2017" gehanteerd.

De begroting bestaat uit drie programma's. Deze worden onderstaand kort beschreven. Voor de volledige toelichting wordt verwezen naar de bijlagen.

Programma rampenbestrijding en crisisbeheersing

Rampenbestrijding en crisisbeheersing heeft betrekking op het voorkomen, beperken en managen van incidenten voor de openbare orde en openbare veiligheid. Het gaat om de risicobeheersing en de gezamenlijke voorbereiding op dergelijke incidenten en de coördinatie ervan als deze zich voordoen. Het gaat niet alleen om het incident zelf, maar ook om de dreiging ervan of de aankondiging van een gebeurtenis. Het kan ook gaan om incidenten of verstoringen die op zichzelf geen ramp of crisis zijn, maar die (mogelijk) de openbare orde en openbare veiligheid bedreigen.

Het programma bestaat uit 2 centrale producten, te weten "Voorbereiding & coördinatie" en "Geneeskundige hulpverlening." Ieder product bestaat weer uit clusters van activiteiten.

Na het opstartjaar van het Veiligheidsbureau in 2018 is 2019 het eerste jaar waarin de multidisciplinaire samenwerking qua organisatie staat. In 2019 vindt een doorontwikkeling plaats. Daarbij zal de beoogde

verdergaande samenwerking met Veiligheidsregio Limburg Noord een belangrijke rol spelen. Verder zullen risicocommunicatie/ risicobewustzijn, integrale communicatie, informatiemanagement, kwaliteitszorg en professionaliteit centraal staan.

De begroting van dit programma is samengesteld op basis van ongewijzigd beleid en is meerjarig sluitend.

Programma brandweezorg

Het programma brandweezorg is in de jaren 2012-2018 uitgevoerd conform de afspraken uit het voor die jaren bestemde beleidsplan. Daarin was voor de brandweer een bezuiniging van ca. 10% van het budget (€ 3.500.000) opgenomen. De afspraken over deze bezuiniging liepen/lopen tot en met 2018 en het programma brandweezorg is dus ook in 2018 conform de bestaande afspraken ingevuld. Met het bereiken van de jaarschijf 2018 komt het einde van de meerjarenbeleidsperiode in zicht. De gewenste bezuinigen zijn gerealiseerd.

Het programma brandweezorg bestaat uit twee producten, te weten "Ontwikkeling & expertise" en "Basiszorg". In het onderdeel "Ontwikkeling & expertise" zijn het versterken van de informatiepositie en het organiseren van de vakbekwaamheid speerpunten. In het onderdeel "Basiszorg" is het organiseren van de repressieve organisatie/paraatheid speerpunt.

In de loop van 2017 is een bestuurlijk traject ingezet waarin gesproken wordt over de toekomst van de brandweer (brandweereinhoudelijk, organisatorisch, financieel). Op verzoek van het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg is er voor gekozen de discussie over de verdeelsleutel (deze wordt momenteel geëvalueerd en mogelijk herijkt op basis van eerdere afspraken) en de intensivering van het programma Brandweer qua tijd te synchroniseren en hiervoor de ambities op te houden tot 2020. Hierdoor wordt er ook recht gedaan aan het principe van democratische legitimatie: de nieuwe gemeenteraden worden door het oprekken van de tijd in de positie gebracht om gedegen te kunnen oordelen over de gevraagde budgetuitbreiding. Dit uitstellen heeft echter consequenties. Het weerstandsvermogen in de vorm van de algemene reserve is niet toereikend. Er wordt door de brandweer intern een omvangrijk maatregelenpakket ingezet en er wordt een bestuurlijk voorstel gedaan om de egalisatiesreserve kapitaallasten te gebruiken. Hieronder leest u onder het kopje oplossingsrichting hierover meer.

Met het opschorten van de budgetuitbreiding naar de begroting 2020 wordt daar bovenop nog een zware wissel getrokken op het invullen van de ambities van de brandweer in 2020 en verder. Het blijven leveren van adequate brandweezorg, zowel op repressief als preventief terrein, staat onder druk. Dit lijkt de opmaat naar een organisatie-doorontwikkeling, die komend jaar uitgewerkt zal worden. Daarbij verdient ook de relatie naar de andere programmaonderdelen aandacht en is intensieve interactie met het bestuur gewenst. De inzet is er nu op gericht om vóór de begroting 2020 de integrale discussie rondom het programma Brandweezorg, zowel op inhoud als financiën, af te ronden.

In dat traject zal tevens een structurele oplossing moeten worden gevonden voor het vraagstuk rondom de terugval in eigen inkomsten. Door autonome ontwikkelingen vallen deze met ingang van 2019 terug met

€ 600.000,-. Dit leidt in de begroting 2019 tot incidenteel tekort ter grootte van genoemd bedrag. In de begroting zal dit tekort moeten worden gedekt vanuit de reservepositie.

Los van genoemd tekort moest, om de begroting 2019 sluitend te krijgen, een omvangrijk en ingrijpend maatregelenpakket worden ingezet. Het gaat om een vacaturestop gedurende de begrotingsjaren 2018 en 2019, het toepassen van "de kaasschaaf" op een aantal generieke zaken, het anders vorm geven van een aantal stafdiensten en de multifunctionele pool in de repressieve dienst en het toepassen van een aantal procesingrepen.

Vanuit de jaarrekening 2017 en de wetenschap omtrent de begroting over 2019 is de begroting 2018 herijkt. Daaruit is gebleken dat ook in 2018 nog incidenteel een tekort moet worden opgelost. Dit tekort zal naar verwachting ongeveer € 500.000,- bedragen, waarvoor gelijktijdig met deze begroting een begrotings-wijziging 2018 in procedure wordt gebracht (zie de toelichting bij beslispunt 2.)

De algemene reserve van de brandweer is onvoldoende om deze tekorten op te vangen. Het gewenste niveau van deze reserve, waarbij rekening wordt gehouden met bekende risico's, bedraagt ca. € 1,5 mln. Het actuele saldo bedraagt echter € 887.000,- en na verwerking van het tekort 2017 bedraagt de reserve nog ca. € 149.000,-. Het totale incidentele vraagstuk omvat daarmee € 500.000,- (2018) + € 600.000,- (2019) + € 1,3 mln. (tekort AR) = € 2,4 mln.

Oplossingsrichting:

Behalve een fundamentele discussie over een maatregelenpakket om de begroting structureel sluitend te krijgen is binnen het Programma brandweezorg naar de reservepositie gekeken. Binnen dit programma bestaat nog een egaliseringsreserve kapitaallasten. Deze is bedoeld om de gemeentelijke bijdragen op langere termijn stabiel te houden. Deze systematiek is eindig, omdat de reserve op termijn (naar verwachting rond 2028) wordt uitgeput. Niettemin wordt voorgesteld om voor de hierboven geschetste incidentele problematiek een incidentele onttrekking uit de egaliseringsreserve kapitaallasten te doen van in totaal € 2,0 mln, bestaande uit € 500.000,- middels begrotingswijziging 2018 en € 1,5 mln. in de nu voorliggende begroting 2019 (waarmee het tekort 2019 van € 600.000,- wordt afgedekt en de algemene reserve wordt versterkt met € 900.000,-).

De consequenties hiervan zullen nader in beeld moeten worden gebracht. Vooralnog is helder dat het omslagpunt waarop de reserve is uitgeput naar voren schuift van 2028 naar 2026. Ten behoeve van de volgende beleidsplanperiode c.q. de begroting 2020 zal de totale reservepositie van het Programma brandweezorg worden geëvalueerd. De hierboven geschetste oplossingsrichting is verwerkt in de begroting.

Sluitend meerjarenperspectief:

Het meerjarenperspectief (2020-2022) is sluitend. Daarbij wordt er vooralnog rekening mee gehouden dat de terugval in eigen inkomsten bij de brandweer in de volgende beleidsplanperiode wordt opgelost. Het gesprek hierover met de deelnemende gemeenten loopt sinds het najaar 2017. Vanaf 2020 wordt gestreefd naar een robuuste begroting die aansluit bij het meerjarenbeleidsplan van de Veiligheidsregio Limburg-Zuid. Hiermee samenhangend zal in de toekomst mogelijk een financiële claim bij de gemeenten worden neergelegd.

Programma ondersteuning

Voor het programma rampenbestrijding en crisisbeheersing vallen hier alle ondersteunende taken onder, waaronder de overhead. Voor het programma brandweezorg vallen hier, naast directie en bestuurszaken, de ondersteunende afdelingen financiën, personeel & organisatie en facilities onder.

Begroting 2019 Meld- en Coördinatiecentrum

In het kader van het traject 'samenvoegen meldkamers'(LMO) en de realisatie van het transitieakkoord is in 2016 de opgave samenwonen Meldkamer Limburg uitgevoerd. De volgende fase: 'doorontwikkeling Meldkamer Limburg 2018-2020' is gestart en zal uiteindelijk resulteren in een samengevoegde Meldkamer Limburg in 2020. De begroting 2019 is gebaseerd op het bestaand beleid. Eventuele veranderingen met financiële consequenties zullen gedurende het jaar op basis van begrotingswijzigingen worden aangeboden.

Begrotingswijzigingen 2018 Veiligheidsregio Limburg-Zuid

Aan u worden, ter indiening van een zienswijze, een tweetal begrotingswijzigingen aangeboden. De aard en inhoud daarvan wordt hieronder geschetst.

Eerste begrotingswijziging:

Vakmanschap in de repressieve organisatie is al enige tijd een strategisch thema dat doorontwikkeling behoeft.

Belangrijke onderdelen hiervan zijn een oefenprogramma voor brandweerchauffeurs en een programma realistisch oefenen. Deze twee onderdelen moeten geheel opnieuw opgezet worden en zullen op basis van uit te voeren pilots een structurele positie dienen te krijgen in de organisatie. De reserve opleiden en oefenen wordt dan ook ingezet om inhoudelijke en procesmatige verankering te realiseren. Binnen de huidige begroting zijn er geen middelen beschikbaar om deze onderdelen verder uit te werken.

Het betreft hier dus een initiële, incidentele investering. De structurele component om vakbekwaamheid te versterken naar het gewenste niveau zal een plaats krijgen in het meerjarenbeleidsplan c.q. de begrotingsdiscussie 2020.

Voorgesteld wordt om de begroting te wijzigingen door:

- Incidenteel het opleidingskostenbudget te verhogen met een bedrag van € 153.205,- en
- Daartegenover de (bestemmings)reserve opleiden en oefenen (€ 153.205,-) te laten vrijvallen.

Tweede begrotingswijziging:

Binnen het Programma brandweezorg bestaat een egalisereserve kapitaallasten. Deze is bedoeld om de gemeentelijke bijdragen op langere termijn stabiel te houden. Deze systematiek is eindig, omdat de reserve op termijn wordt uitgeput (naar verwachting rond 2028). Niettemin wordt voorgesteld om een onttrekking uit de egalisereserve kapitaallasten te doen van in totaal € 2,0 mln, in deze begrotingswijziging een bedrag van € 500.000,- en in de begroting 2019 nogmaals een bedrag van € 1,5 mln. (Zie de toelichting bij beslispunt 1, onderdeel Programma brandweezorg.)

Doelstelling:

Het geven van een zienswijze op de begroting 2019 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg en de begroting 2019 van het Meld- en Coördinatiecentrum, alsmede het geven van een zienswijze op de begrotingswijzigingen 2018.

Argumenten:

1.1 De begroting 2019 levert geen wezenlijke verhoging van de gemeentelijke bijdrage op.

De ontstane tekorten worden gedekt door een overheveling van gelden uit de egalisatiereserve kapitaallasten.

1.2 De bijdrage aan de Veiligheidsregio Zuid-Limburg past financieel binnen de begroting van de gemeente Kerkrade

(Zie onderstaand hoofdstuk Financiën, onderdeel Brandweer)

1.3 De begroting 2019 Meld- en Coördinatiecentrum is gebaseerd op bestaand beleid.

Afhankelijk van de herinrichting van het meldkamerdomein zal deze begroting in 2019 en volgende jaren worden aangepast.

2.1 De voorgestelde begrotingswijzigingen 2018 leveren geen verhoging van de gemeentelijke bijdrage op.

Deze worden gedekt door een overheveling van gelden uit de egalisatiereserve kapitaallasten en de (bestemmings)reserve opleiden en oefenen.

Kanttekeningen

1.1 & 2.1 Door overheveling van € 2 mln. uit de egalisatiereserve kapitaallasten wordt de mogelijke problematiek van de kapitaallasten verschoven van 2028 naar 2026.

1.2 De gewenste doorontwikkeling van de brandweer en de mogelijke herijking van de verdeelsleutel zullen deel uit maken van de begroting 2020.

Financiën

Na indiening van de zienswijzen door de deelnemende gemeenten zal het Algemeen Bestuur op 15 juni 2018 een besluit nemen over de begroting 2019 en de voorgestelde begrotingswijzigingen.

Brandweer

Bijdrage 2012 Brandweer Zuid-Limburg € 2.370.449,- (inclusief indexering, exclusief FLO)

Bijdrage 2013 Brandweer Zuid-Limburg € 2.439.704,- (inclusief indexering, exclusief FLO)

Bijdrage 2014 Brandweer Zuid-Limburg € 2.469.596,- (inclusief indexering, exclusief FLO)

Bijdrage 2015 Brandweer Zuid-Limburg € 2.285.646,- (inclusief indexering, exclusief FLO)

Bijdrage 2016 Brandweer Zuid-Limburg € 2.303.412,- (inclusief indexering, exclusief FLO)

Bijdrage 2017 Brandweer Zuid-Limburg € 2.362.254,- (inclusief indexering, exclusief FLO)

Bijdrage 2018 Brandweer Zuid-Limburg € 2.368.573,- (inclusief indexering, exclusief FLO)

Bijdrage 2019 Brandweer Zuid-Limburg € 2.450.016,- (inclusief indexering, exclusief FLO)

Daarnaast zullen uit de post brandweer (gemeente Kerkrade) ook nog de bijdrage MCC (ong. € 10.000,), de bijdrage Veiligheidsbureau (€ 94.100,-), de kosten voor het FLO (geschat op € 162.000,-/ door de brandweer), de bijdrage aan Burgernet (€ 5.278,-) moeten worden betaald.

Op basis van voorgaande bedragen bedraagt de totale in 2019 aan de Veiligheidsregio Zuid-Limburg te betalen bijdrage afgerond € 2.721.394,-.

In de begroting van de gemeente Kerkrade 2019 is voor de post Brandweer een bedrag opgenomen van

€ 2.808.800,-. Het is nog niet duidelijk of de Veiligheidsregio de compensabele BTW (inzake gemeentelijke taken) in rekening gaat brengen bij de gemeenten.

Veiligheidsbureau

Bijdrage 2019 € 94.100,-

Bijdrage wordt betaald uit gemeentelijke kostenpost brandweer.

GHOR

Bijdrage GHOR 2012 € 68.166

Bijdrage GHOR 2013 € 68.986

Bijdrage GHOR 2014 € 70.546

Bijdrage GHOR 2015 € 71.312

Bijdrage GHOR 2016 € 71.889

Bijdrage GHOR 2017 € 72.831

Bijdrage GHOR 2018 € 73.389

Bijdrage GHOR 2019 € 75.936

Begroting GHOR gemeente Kerkrade 2019 € 73.600,-

Bijdrage wordt betaald uit gemeentelijke kostenpost Organisaties voor gezondheidszorg.

Burgernet

In 2016 was de bijdrage € 0,11 per inwoner. Voor 2017 en 2018 is de bijdrage eveneens vastgesteld op € 0,11 per inwoner. De bijdrage van de gemeente Kerkrade bedroeg in 2017 en 2018 feitelijk € 5.167,-.

De bijdrage voor 2019 is € 5.278,-. Deze kosten zullen worden betaald uit de kostenpost brandweer.

Meld- en coördinatiecentrum

Bijdrage 2012 € 9.481,-

Bijdrage 2013 € 9.645,-

Bijdrage 2014 € 9.847,-

Bijdrage 2015 € 9.356,-

Bijdrage 2016 € 9.304,-

Bijdrage 2017 € 9.205,-

Bijdrage 2018 € 9.205,- (geschat)

Bijdrage 2019 € 9.205,- (geschat)

Bijdrage wordt betaald uit gemeentelijke kostenpost brandweer.

Communicatie

De zienswijze van de raad van de gemeente Kerkrade zal schriftelijk aan het Algemeen Bestuur worden meegedeeld.

Uitvoering

De raad wordt verzocht voor 1 juni 2018 een eventuele zienswijze in te dienen. Definitieve besluitvorming zal plaatsvinden in het Algemeen Veiligheidsbestuur van 15 juni 2018.

In de Gemeenschappelijke Regeling van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg is bepaald dat besluiten worden genomen met meerderheid van stemmen. Hierbij moet worden aangetekend dat iedere gemeente één stem en daarboven één stem per volledige veelvoud van 25.000 inwoners heeft.

Bijlagen:

- 1. Begroting 2019 Veiligheidsregio Zuid-Limburg*
- 2. Begroting 2019 Meld-en Coördinatiecentrum*
- 3. Aanbiedingsbrief begroting 2019 en begrotingswijzigingen 2018.*
- 4. Overzichtdocument financiële besluitvorming*